

BIULETYN
WYDZIAŁU

1 (2025)

NEO FILO LOGII

Uniwersytet
Wrocławski

Biuletyn Wydziału Neofilologii

Nr 1 | lipiec 2025

Spis treści

3	List zespołu dziekańskiego
6	Wydarzenia
11	Publikacje
11	Monografie
15	Czasopisma
18	Artykuły najwyżej punktowane
19	Nagrody, medale, wyróżnienia
23	Nominacje i awanse naukowe
25	Granty
27	Stypendia i staże naukowe
28	Varia
32	Pamięć

Projekt okładki: Kacper Podrygajło

Redaktor prowadzący, zdjęcia na okładkę: Wojciech Drag

Skład i łamanie: Wojciech Sierzęga

Autorzy zdjęć: Rafał Bielawa (s. 10), Dominika Hull-Bruska (s. 7),

Paweł Piotrowski (s. 6, 8), Miłosz Poloch (s. 19)

List zespołu dziekańskiego

30 czerwca 2025 r.

Drogie Koleżanki i drodzy Koledzy,

oddajemy w Wasze ręce pierwszy numer „Biuletynu Wydziału Neofilologii” – rocznika, który będzie ukazywał się na zakończenie roku akademickiego i relacjonował nasze osiągnięcia w zakresie nauki, dydaktyki i rozwoju infrastruktury. Bogatej działalności studenckiej na naszym Wydziale poświęcony będzie osobny biuletyn, którego pierwszy numer ukaże się jesienią.

Za chwilę minie pierwszy rok działalności Wydziału Neofilologii. To dobry czas, by spojrzeć wstecz i pokusić się o krótkie podsumowanie.

Za nami bardzo intensywne dziesięć miesięcy. Był to czas wielu naukowych sukcesów naszych kolegów: Marcin Wodziński otrzymał tzw. polskiego Nobla, nagrodę Fundacji na rzecz Nauki Polskiej. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał tytuł profesora nauk humanistycznych aż czworgu naszych badaczy: Annie Budziak, Agnieszce Helenie Duffy, Siegfriedowi Huigenowi oraz Włodzimierzowi Wysoczańskiemu. Senat UW r poparł nasze wnioski o awans na profesorów uczelni dla pięciorga doktorów habilitowanych: Moniki Grabowskiej, Doroty Kołodziejczyk, Michała Szawerny, Mateusza Świetlickiego i Agaty Zarzyckiej. Były też sukcesy grantowe w rozmaitych konkursach, m.in. Sonata i Miniatura NCN, NAWA, Doskonała Nauka II MNiSW, granty finansowane ze środków europejskich czy granty wewnętrzne w ramach V edycji IDUB. Odbyło się na Wydziale Neofilologii wiele arcyciekawych konferencji, kilkanaście ważnych wykładów, było sporo znakomitych publikacji (szczegóły na dalszych stronach Biuletynu).

Chociaż jeszcze rok temu nie wszyscy wierzyliśmy, że się to uda, Wydział Neofilologii rozpoczął działalność z własną siedzibą dla administracji, z własną infrastrukturą, z własną stroną internetową. Zaraz na wstępie przyjęliśmy strategię rozwoju na lata 2025-2030, ważny dokument definiujący nie tylko cele, ale także formę działania. Jeśli formę określają rzeczowniki „kolegialność” i „transparentność”, to cel daje się ująć w słowie „konsolidacja”. Nasza strategia zakłada bowiem konsolidację sześciu jednostek składających się na Wydział Neofilologii. Razem jesteśmy więksi i silniejsi.

W mijającym roku wiele zrobiliśmy dla konsolidacji w dydaktyce. Dzięki intensywnej pracy Zastępczyni Dyrektorów i Kierowników jednostek ds. dydaktyki zostały opracowane i przyjęte nowe programy studiów na piętnastu prowadzonych przez nas kierunkach studiów I stopnia. We wszystkich tych programach uaktualnione zostały kierunkowe efekty uczenia się, a kwestia przedmiotów służących nauce języka została uregulowana zgodnie z aktualnymi wymaganiami akredytacyjnymi. Na większości naszych kierunków wprowadzone zostały przedmioty do wyboru, które będą oferowane w ramach wspólnej puli wydziałowej. Część programów przewiduje także dodatkowe specjalności: anglistyczną, belgijską, bohemistyczną, hispanistyczną, italianistyczną, kroatystyczną, romanistyczną, rusycystyczną i ukrainistyczną. Mamy nadzieję, że dzięki tym rozwiązaniom nasza oferta dydaktyczna stanie się atrakcyjniejsza.

Powyższe zmiany stanowią pierwszy krok w stronę opracowania programu naszego nowego, flagowego kierunku studiów I stopnia, bazującego na co najmniej dwóch komponentach językowych (w formule maior/minor lub język + język). Kilka tygodni temu pracę nad takim programem rozpoczął zespół składający się z przedstawicieli wszystkich jednostek, kierowany przez Jadwigę Cook.

Równocześnie podjęliśmy działania związane z nowymi, także transversalnymi kierunkami studiów magisterskich. Od października ubiegłego roku zespół kierowany przez Marcina Walczyńskiego pracuje nad programem wydziałowych studiów tłumaczeniowych, które ruszą w październiku 2026 r., zaś miesiąc temu Dorota Klimek-Jankowska zainicjowała prace zespołu ds. wydziałowych studiów językoznawczo-glottodydaktycznych, a Mariusz Plago – prace zespołu ds. wydziałowych studiów literaturoznawczych.

Liczymy, że już w październiku tego roku ruszy z kolei międzywydziałowy, nowy kierunek studiów. To elitarne, IDUB-owe pięcioletnie studia literaturoznawcze o nazwie „Literatura światowa – komparatystyka i wielokulturowość”, których koordynatorką jest Małgorzata Dowlaszewicz.

Równocześnie różne jednostki pracują nad poszerzeniem oferty związanej z dydaktyką płatną: Instytut Filologii Angielskiej rozwija i reformuje studia niestacjonarne, angielskojęzyczne i podyplomowe, a w Instytucie Filologii Romańskiej trwają prace nad romanistycznymi studiami wieczorowymi.

Konsolidacja obejmuje także kwestie organizacyjne i integracyjne. Dzięki staraniom Tomasza Wysłobockiego w kwietniu odbyły się z sukcesem pierwsze wspólne Drzwi Otwarte, podczas których goście mogli zapoznać się z bogatą ofertą wszystkich prowadzonych u nas kierunków studiów, zaś w październiku odbędą się wspólne Dni Adaptacyjne dla nowo przyjętych studentów. Planujemy też ogólnowydziałowe kolędowanie. Udało się zorganizować spotkanie wigilijne dla wszystkich pracowników, a 25 czerwca miał miejsce wspólny wieczór kończący pierwszy rok działalności Wydziału.

Trudno wymienić wszystkie podjęte w minionym roku starania, ale poza powyższymi warto naszym zdaniem odnotować jeszcze kilka.

Jeśli chodzi o naukę, są wśród nich przygotowania do czekającej nas na koniec roku ewaluacji (ankiety z wypełnienia slotów publikacyjnych, przygotowanie wstępnych opisów wpływu działalności naukowej na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarki, nadzór nad kryterium II); zachęcanie do składania wniosków grantowych (dodatki motywacyjne dla wnioskodawców); powołanie zespołu ds. grantów, którego zadaniem jest wspieranie przygotowania budżetów wniosków oraz pomoc w rozliczaniu finansowanych projektów; wystaranie się o obniżki pensum dla redaktorów punktowanych czasopism wydziałowych od roku akademickiego 2025/26.

Jeśli chodzi o kwestie organizacyjne i studenckie, mamy za sobą ocenę okresową pracowników, uporządkowanie finansów związanych z dydaktyką płatną, przygotowanie nowych regulaminów

jednostek, wprowadzenie tzw. wydziałowego banku etatów, jednolitego harmonogramu zajęć czy programu uwspólniania sal dydaktycznych. Znakomicie rozwija się działalność naukowa studentów, przygotowaliśmy także uroczystość promocji – *graduation* – dla absolwentów studiów magisterskich, która będzie miała miejsce jesienią. Udało nam się podpisać umowę między Wydziałem Neofilologii a Akademią Wojsk Lądowych, którą realizuje Instytut Filologii Słowiańskiej. Umowa została właśnie poszerzona i gwarantuje współpracę na kolejne lata. Wspieramy także współdziałanie Instytutu Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych z firmą LG Energy Solution. Odwiedzili nas współpracujący z Katedrą Filologii Niderlandzkiej przedstawiciele The Dutch Language Union, byli ambasador Republiki Włoch i konsul Indii. Podpisaliśmy też umowę o współpracy z IX Liceum Ogólnokształcącym we Wrocławiu, która została zawarta w imieniu całego Wydziału Neofilologii.

Dzięki wydzieleniu się Wydziału Neofilologii nasi pracownicy stali się obecni i bardziej widoczni w rozmaitych ogólnouczelnianych gremiach. Mamy swojego przedstawiciela w Radzie UWr, mamy aż pięcioro senatorów, mamy swoich przedstawicieli w uczelnianym Zespole ds. ewaluacji, w Komisji ds. Etyki, Komisji Statutowej i innych.

Na koniec pragniemy podziękować wszystkim Koleżankom i Kolegom pracującym w niezliczonych, ważnych, potrzebnych zespołach i komisjach, m.in. komisji dyscyplinarnej, odwoławczej, skrutacyjnej, wyborczej, ds. strategii i wielu, wielu innych.

Szczególnie dziękujemy Koleżankom i Kolegom z wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia za krytyczne spojrzenie na nasze programy studiów oraz Koleżankom z wydziałowego Zespołu ds. oceny jakości kształcenia za uproszczenie i odświeżenie procedur projakościowych.

Cieszymy się, że na naszym nowym, mniejszym wydziale skracamy dystans, lepiej się poznajemy, rozumiemy, co sprzyja większemu zaangażowaniu we wspólne sprawy i lepszej atmosferze.

Dziękujemy, poza wymienionymi już powyżej, pozostałym, byłym i obecnym pełnomocnikom i koordynatorom: Magdalenie Wolf i Annie Pilińskiej, nadzorującym kwestie równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji; Łukaszowi Smudze i Jakubowi Walczakowi, zajmującym się sprawami bezpieczeństwa; Annie Kuźnik, zajmującej się kontaktami z interesariuszami zewnętrznymi; Jadwidze Cook, koordynującej na Wydziale program Erasmus+.

Dziękujemy za ścisłą współpracę w sprawach Wydziału Dyrektorom i Kierownikom jednostek i ich znakomitym Zastępcom, a także Kierownicze Kolegium Doktorskiego Językoznawstwa i Literaturoznawstwa oraz Przewodniczącym Rady Dyscypliny Naukowej Literaturoznawstwo i Rady Dyscypliny Naukowej Językoznawstwo.

Last but not least, dziękujemy całej administracji wydziałowej za przecieranie szlaków, opracowanie niezliczonych procedur i codzienne zaangażowanie w nasze wspólne dzieło. Szczególne podziękowania należą się Kierownikom Sekretariatu Wydziału i Dziekanatu, dr Justynie Kubocz i Iwonie Rusowicz, oraz Pełnomocnicze Dziekanki ds. finansowych, Magdalenie Polowczyk-Grębskiej.

Żywimy przekonanie, że wszyscy działamy na rzecz i dla dobra Wydziału Neofilologii, że wszyscy razem budujemy miejsce, z którego chcemy czerpać radość i satysfakcję.

Zespół dziekański:
Justyna Ziarkowska,
Katarzyna Biernacka-Licznar,
Wojciech Drag,
Natalia Paprocka,
Mateusz Świątlicki

Wydarzenia

Inauguracja

Dnia 26 września 2024 r. w Auli Leopoldyńskiej odbyła się pierwsza, historyczna immatrykulacja studentów przyjętych na I rok studiów I stopnia w roku akademickim 2024/25 na kierunki prowadzone na Wydziale Neofilologii. Uroczysty wykład inauguracyjny pt. „Cicha prośba zdań i akapitów. Kilka uwag o potrzebie rzeczowego objaśniania tekstów literackich” wygłosił dr Marek Krajewski, wieloletni pracownik Instytutu Filologii Klasycznej, Śródziemnomorskiej i Orientalnej, autor znanych i cenionych kryminałów o detektywie Eberhardzie Mocku.

19 października, również w Auli, odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego dla osób studiujących niestacjonarnie. Wykład inauguracyjny pt. „Your Own Autobiography: Joe Brainard’s *I Remember*” wygłosił dr hab. Wojciech Drag, prof. UW.

Wybory dziekańskie

Dnia 26 listopada 2024 r. w Katedrze Filologii Niderlandzkiej odbyło się posiedzenie Kolegium Elektorów Wydziału Neofilologii, podczas którego dokonano wyboru kandydata na Dziekana Wydziału Neofilologii. Została nią dr hab. Justyna Ziarkowska, prof. UW. W dniu 10 grudnia Rada Wydziału dokonała wyboru kandydatów na prodziekanów. Pozytywnie zaopiniowane zostały następujące kandydatury:

- Prodziekanka ds. innowacji, rozwoju i współpracy międzynarodowej – dr hab. Katarzyna Biernacka-Licznar, prof. UW
- Prodziekan ds. badań i ewaluacji działalności naukowej – dr hab. Wojciech Drąg, prof. UW
- Prodziekanka ds. jakości kształcenia i dydaktyki stacjonarnej – dr hab. Natalia Paprocka, prof. UW
- Prodziekan ds. studenckich i dydaktyki niestacjonarnej – dr hab. Mateusz Świetlicki

Dziekanka Justyna Ziarkowska

Spotkania świąteczne

W połowie grudnia na naszym wydziale zorganizowano wiele wydarzeń okołoswiątecznych, w których udział wzięli studenci, doktoranci i pracownicy. Dnia 18 grudnia w budynku na Piasku odbyło się przedświąteczne spotkanie pracowników naszego wydziału, które swoją obecnością zaszczylił Rektor, prof. dr hab. Robert Olkiewicz. Dzień później odbyło się coroczne kolędowanie organizowane przez Instytut Filologii Angielskiej. W wydarzeniu wzięli udział studenci oraz wykładowcy IFA oraz Katedry Filologii Niderlandzkiej, którzy wykonali kolędy w kilku językach pod muzyczną opieką Jasona Schocka, Elaine Horyzy oraz Jana Załęckiego.

Promocje doktorskie

Dnia 25 marca odbyło się w Auli Leopoldinie uroczyste wręczenie dyplomów doktorskich aż czternastu nowo wypromowanym doktorkom i doktorom z Wydziału Neofilologii w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa:

- **dr Olga Czernikow**, „Między kreacją a destrukcją. Obszary negacji w twórczości Karla Michala” (promotorka: prof. dr hab. Zofia Tarajło-Lipowska),
- **dr Gabriela Gajda**, „Filologia klasyczna w Polsce w latach 1944–1956 wobec przemian politycznych i nacisku ideologicznego” (promotor: dr hab. Jakub Pigoń, prof. UWŕ),
- **dr Elżbieta Górka**, „*Adolescentia* Baptysty Mantuana (1447–1516) w świetle renesansowej teorii i praktyki bukolicznej” (promotorka: dr hab. Maria Chantry, prof. UWŕ),
- **dr Antoine Haaker**, „Specimen editionis criticae Claudii Salmasii vitae a Philiberto de La Mare Conscriptae” (promotor: dr hab. Jakub Pigoń, prof. UWŕ),
- **dr Eleonora Imbierowicz**, „A Shift Away from Anthropocentrism: Posthumanist Animals in Digital Games” (promotorka: dr hab. Agata Zarzycka, prof. UWŕ),
- **dr Marek Kaduczak**, „Niesamodzielnosc semantyczna oryginału tekstu prawnego w systemach wielojęzycznych” (promotor: prof. dr hab. Leszek Berezowski),
- **dr Grzegorz Kotecki**, „Individual and Collective Memory and Forgetting in the Late Novels of Toni Morrison” (promotorka: dr hab. Dominika Ferens, prof. UWŕ),
- **dr Judyta Kuznik**, „Japan door de ogen van Europeanen in Nederlandse dienst. Een discoursanalyse van beschrijvingen van Japan uit de eerste helft van de negentiende eeuw” (promotor: prof. dr hab. Siegfried Huigen),
- **dr Bartłomiej Majchrzak**, „Prawa Żydów w Królestwie Polskim 1815–1862” (promotor: prof. dr hab. Marcin Wodziński),

- **dr Arkadiusz Nowak**, „A Comparative Study of Psych-Verb Alternations in English and Polish” (promotorki: prof. dr hab. Bożena Rozwadowska i dr Katarzyna Sówka-Pietraszewska),
- **dr Anna Sobota**, „Dominance as an element of legal discourse – analysis based on civil law contracts and agreements” (promotor: prof. dr hab. Leszek Berezowski),
- **dr Jędrzej Soliński**, „Transmisja obrazów mentalnych jako mechanizm funkcjonowania *composition in performance* w tradycji oralnej na podstawie analizy poematów homeryckich” (promotor: dr hab. Karol Zieliński, prof. UWŕ),
- **dr Adam Stepnowski**, „Szund – zjawisko popularnej literatury jidysz a modernizacja społeczności żydowskiej w Europie Wschodniej od 1860 do 1914” (promotorka: dr hab. Joanna Degler, prof. UWŕ),
- **dr Agnieszka Urniaż**, „Struktura nazewnictwa roślin. Lingwistyczne studium porównawcze” (promotorka: dr hab. Agata Kowalska-Szubert, prof. UWŕ).

Dzień Tłumaczy

W dniach 12–13 marca odbyła się trzecia edycja Dnia Tłumaczy, w tym roku współorganizowana z Komisją Europejską w ramach cyklu Translating Europe Workshop. W wydarzeniu udział wzięli zarówno studenci różnych filologii, jak i pracownicy Wydziału zainteresowani zagadnieniami przekładu. Pierwszego dnia można było wysłuchać sześciu fascynujących wykładów poświęconych różnym obszarom tłumaczenia i różnym praktycznym aspektom zawodu tłumacza. O tłumaczeniu literackim, jego trudnościach i wyzwaniach oraz o blaskach, cieniach i szansach pracy tłumacza literatury opowiedzieli Xavier Farré, Mateusz Kłodecki, Amina Niepsuj-Wood oraz Marta Pietrykowska. Agnieszka Żukowska z Dyrekcji Generalnej ds. Tłumaczeń Pisemnych Komisji Europejskiej wprowadziła uczestników wykładu w świat tłumaczeń unijnych. Anna Wendorff przybliżyła, czym jest oraz czym się charakteryzuje audiodeskrypcja sztuk plastycznych i jej odmiany. Zwieńczeniem całego dnia był wykład Ewy Nawrockiej o lokalizacji gier wideo. Ponadto o ciekawym projekcie dydaktycznym „Le Nouveau Bauhaus Européen” opowiedziała jego kierowniczka i pomysłodawczyni – dr Anna Kuźnik. W czwartek, 13 marca, studenci – pod czujnym okiem zaproszonych gości – rozwiązywali problemy tłumaczeniowe w wybranym przez siebie obszarze tłumaczeń. Warsztaty z tłumaczenia literackiego przeprowadzili Xavier Farré i Mateusz Kłodecki, z lokalizacji – Ewa Nawrocka, z tłumaczenia prawniczego – Karolina Michalska, a z zarządzania projektami językowymi – Agnieszka Żukowska.

DZIEŃ TŁUMACZY

Organizatorzy:
Instytut Filologii Romańskiej
Komisja Europejska,
Dyrekcja Generalna ds. Tłumaczeń Pisemnych

śr. 12 mar 2025
ul. Świętej Jadwigi 3/4, s.115
(Katedra Judaistyki im. T. Taubego)

10.00
Otwarcie Dnia Tłumaczy

10.15-11.00
Xavier Farré
Tłumaczenie – między obcością a swojskością

11.00-11.45
Mateusz Kłodecki
W Neapolu będę gadać po śląsku, czyli jak ugościć obcość w swojskość

12.15-13.00
Amina Niepsuj-Wood
Marta Pietrykowska
Odwołaj się spróbować! Możliwości rozwoju dla adeptów i adeptów sztuki przekładu literackiego na przykładzie programów Translatorium i CELA

13.00-13.45
Agnieszka Żukowska
Tłumaczenia na czas: jak skutecznie zarządzać tłumaczeniami w unijnym procesie prowadzonym

13.45-14.00
Anna Kuźnik
Projekt dydaktyczny „Le Nouveau Bauhaus Européen”: architektoniczno-klimatyczno-instytucjonalny mix

15.45-16.30
Anna Wendorff
Przetłumacz obraz na słowa. O audiodeskrypcji sztuk plastycznych

16.30-17.15
Ewa Nawrocka
Kontinuum kreatywności w lokalizacji gier

Projekt zrealizowany w ramach programu Translating Europe Workshop

czw. 13 mar warsztaty tłumaczeniowe (obowiązką zesił)

Projekt graficzny P. Sówka

Drzwi otwarte

W sobotę 5 kwietnia odbyły się pierwsze wspólne Drzwi Otwarte, zorganizowane przez sześć jednostek tworzących Wydział Neofilologii: Instytut Filologii Angielskiej, Instytut Filologii Romańskiej, Instytut Filologii Słowiańskiej, Instytut Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych, Katedrę Filologii Niderlandzkiej im. Erazma z Rotterdamu i Katedrę Judaistyki im. Tadeusza Taubego. Nasi goście mogli zapoznać się z bogatą ofertą prowadzonych na Wydziale 16 kierunków studiów licencjackich i nowego kierunku jednolitych studiów magisterskich Literatura światowa, zarówno podczas prezentacji prodziekana ds. studenckich dr. hab. Mateusza Świetlickiego, prof. UW, oraz dr Małgorzaty Dowlaszewicz, jak i na stoiskach informacyjnych naszych Instytutów i Katedr. Można też było porozmawiać na żywo z naszymi pracownikami na temat oferty studiów i szczegółowych wymagań na wszystkie kierunki, spotkać studentów z wydziałowych kół naukowych, którzy dzielili się swoimi doświadczeniami, poznać naszą piękną siedzibę w samym centrum Wrocławia i zapoznać się z ofertą stypendialną i formami wsparcia dla osób studiujących. Były konkursy, quizy, warsztaty, a na zakończenie – gra terenowa z nagrodami.

Publikacje

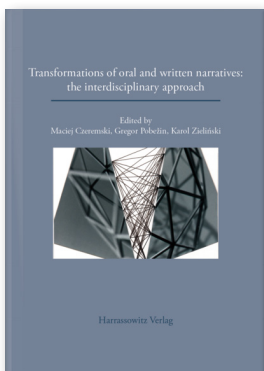
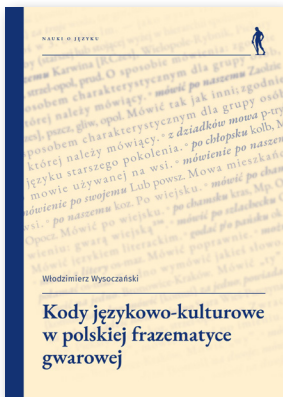
Monografie

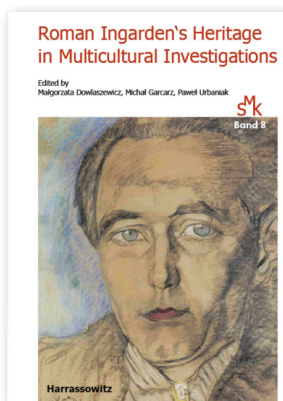
Włodzimierz Wysoczański, *Kody językowo-kulturowe w polskiej frazematyce gwarowej* (Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2023)

Autor uchwycił niezwykłą złożoność i różnorodność zasobu polskich gwar oraz utrwalałony w nich wymiar pozajęzykowy. Analizując dorobek językowej kreatywności pokoleń użytkowników gwar, porusza zagadnienie wpływu kultury na język i kwestię pamięci kulturowej. W proponowanej przez siebie koncepcji, wykorzystującej podejście kodo-wo-tematyczne, umożliwia „odkrywanie gwar na nowo”. Dzięki temu pomaga chronić dziedzictwo kulturowe, budować tożsamość regionalną i wzmacniać pokoleniową więź. Obszerny materiał źródłowy obejmuje ponad 20 tysięcy frazemów, podanych w formie zapisu źródłowego wraz z lokalizacją geograficzną ich występowania i znaczeniem. Publikacja ukazuje mnogość polskich gwar, ich odrębność, ale także łączność z językiem ogólnopolskim. Prezentowany zbiór frazemów to swoista „podróż po słowach”, które od wieków nazywają i interpretują otaczającą nas rzeczywistość.

Maciej Czeremski, Gregor Pobežin, Karol Zieliński (red.), *Transformations of Oral and Written Narratives: The Interdisciplinary Approach* (Harrassowitz Verlag, 2025)

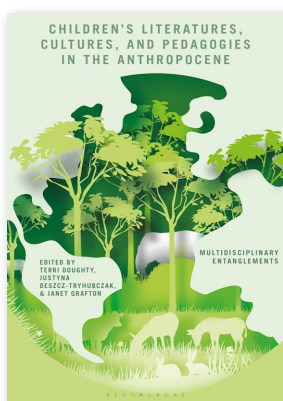
Monografia stanowi interdyscyplinarne opracowanie zjawiska przemian form narracyjnych w kontekście relacji między kulturą oralną a piśmienną. Artykuły zawarte w tomie prezentują różnorodne podejścia badawcze – od filologii klasycznej, przez antropologię, biblistykę, literaturoznawstwo średniowieczne i nowożytne, aż po studia nad kulturą współczesną.

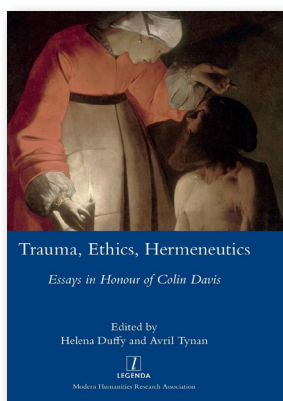
Małgorzata Dowłaszewicz, Michał Garcarz, Paweł Urbaniak (red.),
Roman Ingarden's Heritage in Multicultural Investigations
(Harrassowitz Verlag, 2024)

Dziedzictwo intelektualne Romana Ingardena, wybitnego polskiego filozofa, doczekało się dogłębnego i wieloaspektowego opracowania w monografii *Roman Ingarden's Heritage in Multicultural Investigations*. Publikacja oferuje interdyscyplinarną refleksję nad jego myślą z perspektywy językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz nauk o kulturze, sztuce i mediach. Redaktorami tomu są dr Małgorzata Dowłaszewicz (Katedra Filologii Nederlandzkiej), dr hab. Michał Garcarz, prof. UW, (Instytut Filologii Angielskiej) oraz dr Paweł Urbaniak (Instytut Dziennikarstwa i Komunikacji Społecznej, Wydział Komunikacji Społecznej i Mediów).

Terri Doughty, Justyna Deszcz-Tryhubczak, Janet Grafton (red.),
Children's Literatures, Cultures, and Pedagogies
in the Anthropocene: Multidisciplinary Entanglements
(Bloomsbury Academic, 2025)

Zebrane w zbiorze rozdziały autorstwa badaczy z Europy, Ameryki Północnej, Australii i Azji, reprezentujących literaturoznawstwo, kulturoznawstwo, studia nad dzieciństwem i pedagogikę, dotyczą roli kultury dla dzieci i młodzieży w obliczu antropocenu i kryzysu środowiskowego. Autorzy proponują nowe sposoby myślenia, uczenia się i działania, które wychodzą od opowieści i prowadzą do bardziej etycznych relacji z otoczeniem – zarówno ludzkim, jak i więcej-niż-ludzkim, w tym do świadomego uczenia się od siebie nawzajem oraz od innych gatunków i bytów. Publikacja w [otwartym dostępie](#), sfinansowanym z grantu IDUB w wysokości 8000 funtów, uzyskanego przez dr hab. Justynę Deszcz-Tryhubczak, prof. UW.

Helena Duffy, Avril Tynan (red.),
Trauma, Ethics, Hermeneutics:
Essays in Honour of Colin Davis
(Legenda, 2024)

Od drugiej połowy XX wieku trauma, etyka i hermeneutyka rozkwitają jako pojęciowe i krytyczne narzędzia analizy literackiej, kulturowej i filozoficznej. To przy ich wykorzystaniu autorzy, filmowcy i myśliciele dążą do ukazania nieustannie zmieniającej się mapy doświadczeń, wspomnień i historii, podczas gdy naukowcy starają się odnaleźć ostateczne i wszechstronne zrozumienie zarówno dzieła, jak i świata. Jednym z tych naukowców jest Colin Davis, który w swoich pracach w dziedzinach literaturoznawstwo, studia nad traumą i etyka mierzy się z wzajemnie powiązаныmi zagadnieniami Inności i interpretacji. *Trauma, Ethics, Hermeneutics* to zbiór dwunastu esejów napisanych dla uhonorowania niezwykle bogatego dorobku naukowego Colina Davisa z okazji jego przejścia na emeryturę ze stanowiska Research Chair in French na Royal Holloway, University of London, oraz przyznania mu niezwykle prestiżowego tytułu Chevalier dans l'Ordre des Palmes Académiques. Eseje te stanowią nie tylko hołd dla osiągnięć Davisa, ale również kontynuację jego wkładu w badania i nauczanie literatury, kina i filozofii we współczesnym świecie.

Monika Jaremków, *Historia obecności. Przekłady literatury żydowskiej w polskim repertuarze wydawniczym w XX wieku* (Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego, 2025)

Historia obecności to unikatowa, interdyscyplinarna monografia, która po raz pierwszy w tak szerokim zakresie analizuje obecność przekładów literatury żydowskiej – zarówno w jidysz, jak i po hebrajsku – w polskim życiu wydawniczym XX wieku. Autorka podejmuje się zadania odtworzenia i zinterpretowania dróg, jakimi utwory żydowskie trafiały do polskich czytelników, ukazując przy tym bogactwo kontaktów kulturowych, historycznych i społecznych między Polakami a Żydami.

Agnieszka Kołodziej, Jadwiga Krajewska, Magdalena Połczyńska, Bartosz Juszcak (red.), *Słowiańszczyzna dawniej i dziś – język, literatura, kultura. Monografia ze studiów slawistycznych VI* (Atut, 2024)

Publikacja stanowi szósty tom cyklu monografii slawistycznych *Słowiańszczyzna dawniej i dziś – język, literatura, kultura*. Głównym impulsem do opracowania monografii były owocne dyskusje podjęte w międzynarodowym gronie badaczy podczas konferencji naukowej „Słowiańszczyzna dawniej i dziś – język, literatura, kultura”, która odbyła się we Wrocławiu 23–24 lutego 2023 r. Rozdziały ogniskują się wokół tematyki szeroko pojętej Słowiańszczyzny, tak jej aspektów językoznawczych, jak i literaturoznawczych oraz kulturoznawczych. Wszechstronne eksploracje prowadzone są zarówno na materiale różnych języków słowiańskich, jak i niesłowiańskich, z zastosowaniem nowych metodologii współczesnej humanistyki oraz z wykorzystaniem narzędzi różnych nurtów badawczych.

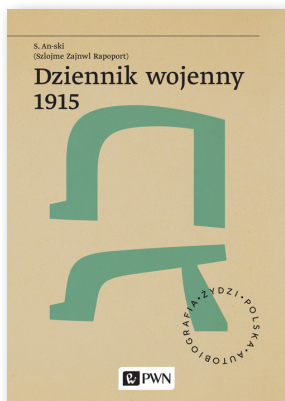

Mateusz Świetlicki, Anastasia Ulanowicz (red.), *Fieldwork in Ukrainian Children's Literature* (Routledge, 2025)

Fieldwork in Ukrainian Children's Literature to pierwsza anglojęzyczna monografia poświęcona ukraińskiej literaturze dla dzieci i młodzieży. Książka zawiera prace wybitnych badaczy i badaczek literatury dziecięcej z Ukrainy, Kanady, Australii oraz Polski i obejmuje pełen zakres tekstów i gatunków (m.in. beletrystykę, literaturę faktu, poezję, picturebooki, powieści graficzne), ze szczególnym uwzględnieniem najważniejszych autorów i dzieł zdefiniowanych przez estetykę („doskonałość literacką”), popularność lub znaczenie historyczne i kulturowe.

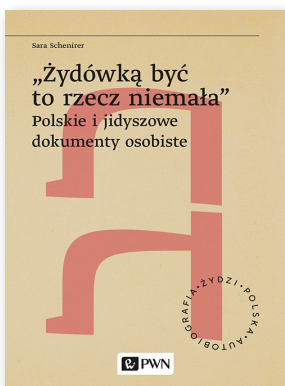

W bieżącym roku akademickim ukazały się dwa nowe tomy w ramach projektu „Kanon literatury wspomnieniowej Żydów polskich” realizowanego przez Katedrę Judaistyki, we współpracy z Muzeum Historii Żydów POLIN.

S. An-ski, *Dziennik wojenny 1915*, tłum. Bella Szwarzman-Czarnota, wstęp i opracowanie krytyczne: Artur Markowski (PWN, 2024)

Pisarz i folklorysta S. An-ski (1863–1920) pisał po rosyjsku dziennik przez cały okres pierwszej wojny światowej, jednak zachowały się z niego jedynie zapiski z czterech miesięcy, od 1 stycznia do 10 października 1915 r. Te fragmenty obejmują opis pracy An-skiego w Żydowskim Komitecie Pomocy Ofiarom Wojny w Petersburgu, lecz przede wszystkim pracy w terenie, gdy niósł pomoc ofiarom wojny w Galicji i na ziemiach centralnej Polski. Jego zapiski stanowią unikatową relację z okupowanej wówczas przez wojska rosyjskie prowincji, z linii i zaplecza frontu, z pociągów, szpitali, miast i miasteczek. To ważne źródło dokumentujące brutalne postępowanie wojsk carskich wobec ludności Galicji, relacji polsko-żydowskich, wreszcie dramatycznych, wojennych przeobrażeń świata wschodnioeuropejskich Żydów – opisywanych wielokrotnie w literaturze naukowej jako zmierzch tradycyjnych form religii żydowskiej.

Sara Schenirer, *„Żydówką być to rzecz niemała”. Polskie i jidyszowe dokumenty osobiste*. tłum. Dariusz Dekiert, wstęp i opracowanie krytyczne: Dariusz Dekiert i Joanna Degler (PWN 2024)

Sara Schenirer (1883–1935) była inicjatorką i założycielką sieci nowoczesnych szkół ortodoksyjnych dla dziewcząt Bejs Jakow. Już za życia stała się ona legendą w środowisku ortodoksyjnym. Jej postać była otoczona czcią, nazywano ją matką sukcesu szkół Bejs Jakow. Tom zawiera następujące dokumenty osobiste Schenirer: 1) niepublikowany dotychczas rękopis polskojęzycznego dziennika z lat 1908–1913 (edycja na podstawie rękopisu pozostającego w zbiorach prywatnych); 2) pamiętnik z lat 1883–1927, opublikowany w jidysz w *Gizamlte szriftn* (Łódź 1933 r.) częściowo pod tytułem *Bleter fun majn lebn* (Kartki z mojego życia), a częściowo *Funfcejn jor fun Beis Jakow* (Piętnaście lat Bejs Jakow); 3) ostatni list Schenirer do uczennic, napisany tuż przed śmiercią, który można traktować jako jej testament, opublikowany w jidysz w drugim wydaniu *Gizamlte szriftn*.

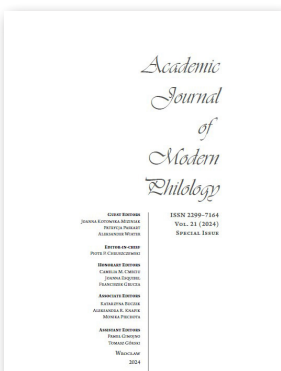
Paola Maria Capellino, Monica Mosca (red.), *I pronomi: tanti, troppi, difficili. Una guida per l'uso corretto* (Loescher Editore, 2025)

Podręcznik w sposób systematyczny omawia włoski system zaimków – jedno z najbardziej złożonych zagadnień gramatycznych, zarówno dla uczących się języka włoskiego jako obcego (L2), jak i dla rodzimych użytkowników (L1). Autorki oferują spiralny model dydaktyczny oparty na częstotliwości użycia i stopniowaniu trudności. Połączenie świadomości metajęzykowej z tekstami o tematyce współczesnej sprzyja trwałemu i świadomemu przyswajaniu języka.

Czasopisma

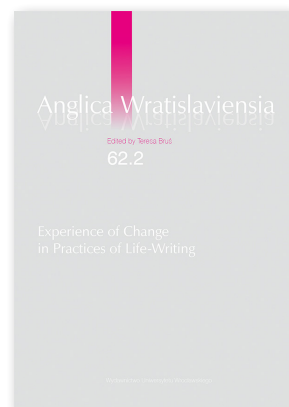
Joanna Kotowska-Miziniak, Patrycja Paskart,
Aleksander Wiater (red.),

◀ „**Academic Journal of Modern Philology**”, nr 21, 2024.

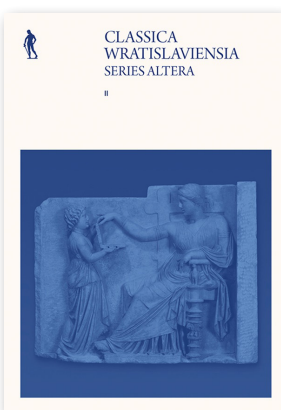
Teresa Bruś (red.), „**Anglica Wratislaviensia**”, tytuł numeru:
Experience of Change in Practices of Life-Writing, nr 2/62, 2024.

Numer specjalny półrocznika „**Anglica Wratislaviensia**” poświęcony doświadczeniu szeroko pojętej zmiany w literaturze auto/biograficznej, na który składa się wstęp oraz siedem artykułów badaczek i badaczy z Polski, Finlandii oraz Wielkiej Brytanii.

Maria Chantry, Elżbieta Żybert-Pruchnicka (red.),

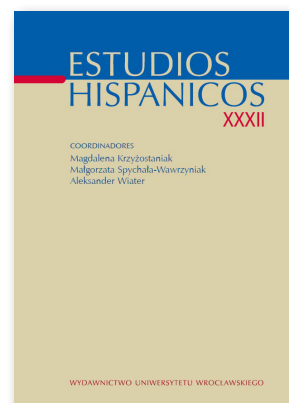
◀ „**Classica Wratislaviensia. Series Altera**”, nr 2, 2024.

Drugi numer czasopisma otwiera artykuł o klasyfikacji snów w starożytnej Grecji i Rzymie ze szczególnym uwzględnieniem symboliki zwierząt. Tematyka pozostałych tekstów skupia się na literaturze łacińskiej średniowiecza, renesansu i baroku: od traktatu uroscopijnego Tomasa z Wrocławia, przez epos *Antoniada*, elegie po psach, aż po poemat o herbacie z XVII w. Tom zawiera także przekład listu żołnierza z Aleksandrii z II w. n.e. oraz recenzję książki o oficynie Schedlów.

Magdalena Krzyżostaniak, Małgorzata Spychała-Wawrzyniak,
Aleksander Wiater (red.), „**Estudios Hispánicos**”, tytuł numeru:
*Mediación y la comunicación intercultural en la enseñanza
y el aprendizaje de ELE*, nr 32, 2024.

Tom XXXII pisma składa się z dwóch części. Część monograficzna zawiera 10 artykułów poświęconych tematyce mediacji międzykulturowej i językowej. To efekt badań nad strategiami, metodami i technikami nauczania i uczenia się języka hiszpańskiego jako obcego w środowisku wielokulturowym i różnojęzycznym. Opublikowane artykuły dotyczą m.in. (nie)grzeczności werbalnej, tłumaczeń audiowizualnych i mediacji treści wizualnych w oparciu o dzieła sztuki. Druga część tomu prezentuje szereg artykułów poświęconych hispanistycznym studiom literackim i językoznawczym.

Justyna Łukaszewicz, Barbara Meazzi (red.),

◀ „**Italica Wratislaviensia**”, tytuł numeru: *La “sfortuna” di Grazia Deledda*, nr 15, 2024.

Joanna Małgorzata Banachowicz, Agnieszka Matusiak,
przy współpracy Andrzeja Polaka (red.),

► „**Miscellanea Posttotalitaria Wratislaviensia**”, tytuł numeru:

Rok 1991 i jego dziedzictwo historyczno-kulturowe w krajach postkomunistycznej Europy, nr 10, 2022 (data publikacji: 7.02.2025).

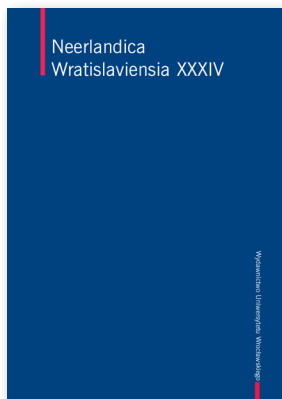
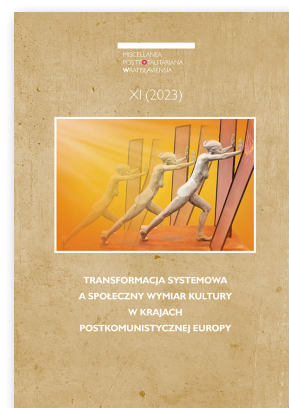
Nadrzędną intencją przyświecającą twórcom niniejszego tomu, będącemu pokłosiem międzynarodowej konferencji naukowej organizowanej cyklicznie przez Centrum Transkulturowych Studiów Posttotalitarnych Wydziału Filologicznego UW r od 2015 r., jest próba syntetyczno-porównawczego transkulturowego zbadania i świeżego metodologicznie opisanie wspólnego dla Europy Środkowej, Europy Wschodniej i Europy Południowo-Wschodniej doświadczenia transformacyjnego, wyprowadzającego narody tej części Starego Kontynentu ze sfery oddziaływania ideologii realnego socjalizmu ku swobodom i wartościom immanentnym demokracji, dzięki czemu określiły one na nowo swój stosunek do kultury, zarówno swojej, jak i swoich sąsiadów (choć skala i intensywność owego przededefiniowania były różne w każdym z krajów byłego imperium sowieckiego).

Joanna Małgorzata Banachowicz, Agnieszka Matusiak,
przy współpracy Gabrieli Abrasowicz (red.),

► „**Miscellanea Posttotalitaria Wratislaviensia**”, tytuł numeru: ►

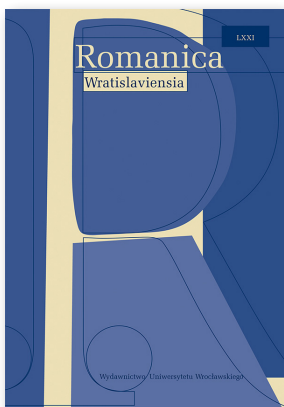
Transformacja systemowa a społeczny wymiar kultury w krajach postkomunistycznej Europy, nr 11, 2023 (data publikacji: 6.05.2025).

W tomie zebrano teksty uznanych badaczek i badaczy, także twórców kultury z Polski i krajów byłej Jugosławii. Autorzy podjęli wielopłaszczyznową, interdyscyplinarną refleksję na temat wpływu transformacji systemowej na społeczny wymiar kultury w krajach postkomunistycznej Europy.

► Jan Urbaniak (red.), „**Neerlandica Wratislaviensia**”, nr 34, 2024.

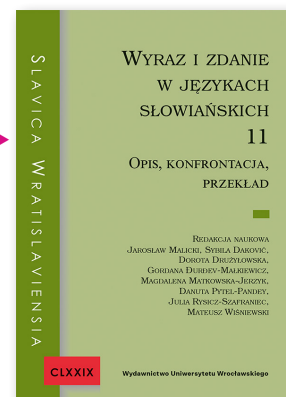
W grudniu 2024 r. ukazał się XXXIV numer czasopisma „Neerlandica Wratislaviensia” – najstarszego niderlandystycznego czasopisma naukowego w Europie Środkowo-Wschodniej. Numer poświęcony jest wielogłosowości współczesnej niderlandystyki. Na jego łamach znalazły się również teksty autorów spoza środowiska niderlandystycznego, którzy nie tylko rzucili nowe światło na znane już zagadnienia, ale także wprowadzili do dyskusji tematy rzadko obecne w tradycyjnych badaniach niderlandystycznych.

Elżbieta Skibińska, Natalia Paprocka, Kaja Gostkowska (red.),
 ◀ „**Romanica Wratislaviensia**”, nr 71, tytuł numeru: *La traductologie en français: spécificités, inspirations, résonances*.

Numer 71. zbiera prace prezentujące dorobek przekładoznawstwa francuskojęzycznego, zwłaszcza kanadyjskiego, lub wpisujące się w główne nurty tematyczne (seria przekładowa, parateksty przekładu, międzynarodowy obieg dóbr symbolicznych, rynek tłumaczeń), w których wkład badaczy francuskich (Antoine Berman, Gérard Genette, Pierre Bourdieu) zaznaczył się szczególnie. Zebrane studia są wynikiem dyskusji prowadzonych w Krakowie w 2022 r. podczas konferencji z okazji 25-lecia współpracy w ramach Sieci Tematycznej „Tłumaczenie jako środek komunikacji międzykulturowej” (łącznie uniwersytety w Lille, Wrocławiu, Jagielloński i Haute-Alsace (Miluza)). Wybrane wystąpienia zaprezentowane podczas tego spotkania zostały opublikowane także w czasopiśmie *Między Oryginałem a Przekładem*.

Jarosław Malicki, Sybilla Daković, Dorota Drużyłowska,
 Gordana Đurđev-Mańkiewicz, Magdalena Matkowska-Jerzyk, Danuta Pytel-Pandey, Julia Rysicz-Szafraniec, Mateusz Wiśniewski (red.),
 „**Slavica Wratislaviensia**”, tytuł numeru: *Wyraz i zdanie w językach słowiańskich 11. Opis, konfrontacja, przekład*, nr 179, 2024. ▶

◀ Bogumił Gasek (red.), „**Slavica Wratislaviensia**”, nr 180, 2024.

Numer zawiera jedenaście artykułów naukowych w języku polskim, rosyjskim i ukraińskim autorstwa polskich i zagranicznych slawistów. Zakres tematyczny obejmuje problematykę literaturoznawczą i językoznawczą. Prace zebrane w tomie poświęcone są między innymi wcześniejszej prozie Miodraga Bulatovicia, problematyce przestrzeni miejskiej Zagrzebia w felietonach Veselka Tenžery, wpływom hiszpańskimi na kulturę i literaturę rosyjską w poezji Aleksandra Anaszewicza, zagadnieniom teoretycznym onomastyki ukraińskiej okresu wojny, metod chronologizacji leksyki rosyjskiej czy zjawisku dekonstrukcji rosyjskiego dyskursu politycznego w parodiach internetowych.

Małgorzata Baran-Łucarz, Magdalena Białek, Aleksander Wiater (red.),
 „Neofilolog”, tytuł numeru: *Nauczanie języków obcych w złożonej
 i dynamicznej rzeczywistości*, nr 62/2, 2024.

Artykuły najwyżej punktowane

Jakub Bielak, Anna Mystkowska-Wiertelak, *Emotions and emotion regulation in L2 classroom speaking tasks: A mixed-methods study combining the idiodynamic and quantitative perspectives*, „Modern Language Journal”, nr 3, vol. 108, 2024, s. 688-718. (200 pkt.)

Agnieszka Kołodziej, *Auf den Spuren der Breslauer Zwerge. Eine onomastische Erkundung*, „Welt der Slaven-Halbjahresschrift fur Slavistik”, vol. 69, 2024, s. 74-100. (200 pkt.)

Wojciech Milczarski, Anna Borkowska, Mariola Paruzel-Czachura, Michał Białek, *Using a foreign language does not make you think more: Null effects of using a foreign language on cognitive reflection and numeracy*, „International Journal of Bilingualism”, nr 5, vol. 28, 2024, s. 1002-1015. (200 pkt.)

Rafał Muda, Wojciech Milczarski, Anna Borkowska, Michał Białek, *No foreign language effect in self-sacrificial moral dilemmas*. „International Journal of Bilingualism”, 2024 [online first]. (200 pkt.)

Katarzyna Setkowicz-Szymanowicz, *Los libros de caballerías castellanos en Portugal: un ejemplo de transferencia cultural*, „Studia Aurea-Revista de Literatura Espanola y Teoria Literaria del Renacimiento y Siglo de Oro”, vol. 18, 2024, s. 311-341. (200 pkt.)

Marcin Wodziński, Uriel Gellman, Gadi Sagiv, *Marriage, leadership, and dynasties in Hasidism: Big data approach*, „Religion”, 2024, vol. [online first]. (200 pkt.)

Helena Duffy, *Like Sheep to the Slaughter: Animal Agency and the Echoes of the Holocaust in Wolf-dietrich Schnurre's Writing*, „German Life and Letters”, vol. 77, nr 4, 2024, s. 491-513. (140 pkt.)

Ewa Dynarowicz, *De vele islams van Kader Abdolah*, „Tijdschrift voor Nederlandse Taal- en Letterkunde”, 2025, vol. 141, nr 1, s. 28-52. (140 pkt.)

Ewa Dynarowicz, *The Messenger: A Tale Retold (2008) by Kader Abdolah as a Polemic Biography of Prophet Muhammad*, „Dutch Crossing: A Journal of Low Countries Studies”, nr 2, vol. 48, 2024, s. 123-139. (140 pkt.)

Kamil Kijek, *Between Ethnic Democracy, Authoritarianism and Violence. Inter-War Experiences and Jewish Socio-Political Stances in Early Post-War Poland*, „Contemporary European History”, 2025 [online first]. (140 pkt.)

Maciej Litwin, *The Jakobson controversy: Toward an understanding of the glottocentric drift in translation studies*, „Translation Studies”, nr 2, vol. 17, 2024, s. 199-215. (140 pkt.)

Joanna Pieczonka, *Horseplay in Plautus' Asinaria*, „Classical Quarterly”, 2024 [First view]. (140 pkt.)

Mateusz Świetlicki, *Witnesses, Deniers and Bourgeois Troublemakers. The Holodomor and Ukrainian-Canadian Collaboration in Marsha Forchuk Skrypuch's Winterkill (2022)*, „Children's Literature in Education”, vol. 55, 2024, s. 747-763. (140 pkt.)

Kamila Woźniak, *První písmena Milady Součkové jako příklad labyrintové prózy*, „Česka Literatura”, nr 4, vol. 72, 2024, s. 403-427. (140 pkt.)

Justyna Ziarkowska, *Las enfermedades de mujeres en el capitalismo tardío*, „Romanische Forschungen”, nr 1, vol. 137, 2025, s. 67-85. (140 pkt.)

Nagrody, medale, wyróżnienia

Prof. dr hab. Marcin Wodziński (KJ) otrzymał prestiżową Nagrodę Fundacji na rzecz Nauki Polskiej w obszarze nauk humanistycznych i społecznych za „nowatorskie studia nad chasydyzmem wyjaśniające rolę kultury, polityki i geografii w kształtowaniu tożsamości religijnych i relacji międzyetnicznych”.

Prof. dr hab. Marcin Wodziński

Dnia 23 czerwca podczas międzynarodowej konferencji w Salamance **dr hab. Mateusz Świetlicki, prof. UW**, (IFA) otrzymał nagrodę Book Award 2025 przyznaną przez International Research Society for Children's Literature za monografię pt. *Next-Generation Memory and Ukrainian Canadian Children's Historical Fiction: The Seeds of Memory* (Routledge 2023).

Dr hab. Mateusz Świetlicki, prof. UW

Dr Jagoda Budzik (KJ) za swoją książkę *Erec szam. Polska w tekstach izraelskiego trzeciego pokolenia po Zagładzie* otrzymała III nagrodę w VII edycji Nagrody im. Józefa A. Gierowskiego i Chonego Shmeruka przeznaczonej dla najlepszych naukowych publikacji książkowych w dziedzinie historii i kultury Żydów w Polsce za rok 2023.

Dr Jagoda Budzik

Dr Maria Ferenc

W XXX edycji nagrody KLIO w kategorii „Varsaviana” wyróżnienie otrzymało Wydawnictwo Żydowskiego Instytutu Historycznego za książkę *Encyklopedia getta warszawskiego* pod redakcją **dr Marii Ferenc** (KJ).

W dniu 15 listopada 2024 r. wręczono pracowniczkom i pracownikom Uniwersytetu Wrocławskiego Medale za Długoletnią Służbę. Medal Złoty przyznano **mgr Urszuli Iżyckiej** (Biblioteka IFR) oraz **dr. Jackowi Woźnemu** (IFA). **Dr Małgorzata Jedynak** otrzymała Medal Srebrny, a Brązowy Medal przyznano **dr hab. Katarzynie Nowak-McNeice**, **prof. UW**r, (IFA) oraz **mgr Magdalenie Polowczyk-Grębskiej**.

Tego samego dnia **dr Jacek Karpiński** (KFN) odebrał z rąk JM Rektora Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania.

Prof. dr hab. Helena Duffy (IFR) została przyjęta do grona członków prestiżowej międzynarodowej organizacji naukowej Academia Europaea.

Dr hab. Justyna Deszcz-Tryhubczak, **prof. UW**r, (IFA) jako jedyna przedstawicielka nauk humanistycznych z naszej uczelni znalazła się na liście najbardziej wpływowych badaczek i badaczy w 2023 r. („single year impact”). Na liście tej figuruje 24 naukowców i naukowiek z Uniwersytetu Wrocławskiego. Ranking TOP 2% Scientists został opublikowany przez Uniwersytet Stanforda oraz wydawnictwo Elsevier na podstawie cytowań w bazie Scopus.

Dr hab. Justyna Deszcz-Tryhubczak, prof. UW

W XI edycji organizowanego co dwa lata przez Żydowski Instytut Historyczny Konkursu im. Majera Bałabana na najlepsze prace magisterskie i doktorskie o Żydach i Izraelu **dr Adam Stepnowski** (KJ) zajął trzecie miejsce za napisaną pod kierunkiem **dr hab. Joanny Degler, prof. UW**r, (KJ) pracę *Szund - zjawisko popularnej literatury jidysz a modernizacja społeczności żydowskiej w Europie Wschodniej (od 1860 do 1914)*. **Dr Monika Jaremków** (KJ) za swoją pracę pt. *Żydowska literatura piękna w polskim repertuarze wydawniczym w XX wieku (edycje książkowe przekładów z języków hebrajskiego i jidysz)* dostała wyróżnienie. Dysertacja została przygotowana pod kierunkiem prof. dr hab. Anny Żbikowskiej-Migoń z Instytutu Nauk o Informacji i Mediach UWr.

Dr Adam Stepnowski

Dr Monika Jaremków

Rozprawa doktorska **mgr Aleksandry Gluby** pt. *Sprzedane. Polskie i żydowskie narracje o prostytucji kobiet z ziem polskich od początku XX wieku do roku 1939*, napisana pod kierunkiem **dr hab. Joanny Degler, prof. UW**r, i obroniona na Uniwersytecie Adama Mickiewicza, otrzymała wyróżnienie w konkursie serii „Lupa Obscura” na najlepszą niepublikowaną pracę naukową z zakresu studiów nad płcią kulturową.

Mgr Aleksandra Gluba

Mgr Wojciech Robert Milczarski (IFA) otrzymał nagrodę za najlepszy plakat naukowy podczas TAPMI-Max Planck Winter School 2025 „Boosting Informed Decisions” w Manipalu, Indiach (styczeń 2025). Nagroda została przyznana za prezentację wyników badań z zakresu psychologii decyzyjnej i wielojęzyczności.

Mgr Anna Zabraniak

Mgr Anna Zabraniak, doktorantka w Katedrze Judaistyki, zdobyła I nagrodę w Ogólnopolskim Konkursie Poetyckim im. Haliny Poświatowskiej.

Sieć „Language, Literature, and Culture in a Central European Context” została w maju 2025 r. laureatką Nagrody Ministrów CEEPUS 2025 jako jedna z trzech wyróżnionych sieci akademickich. Sieć skupia 24 partnerów i koncentruje się na tzw. „małych językach”, m.in. niderlandzkim, słowiańskich i ugrofińskich. Koordynatorką działań z ramienia Katedry Filologii Niderlandzkiej jest **dr Małgorzata Dowlaszewicz** (KFN). W ramach programu realizowane są mobilności, szkoły letnie, projekty badawcze oraz wspólny program studiów niderlandystycznych z udziałem sześciu uczelni.

Nominacje i awanse naukowe

W dniu 14 stycznia 2025 r. Prezydent RP Andrzej Duda nadał **dr hab. Agnieszce Helenie Duffy, prof. UW**, (IFR) tytuł profesora nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo. Prof. Duffy jest autorką ponad stu publikacji naukowych oraz stypendystką wielu prestiżowych uczelni zagranicznych.

Prof. dr hab. Agnieszka Helena Duffy

Dr hab. Anna Budziak, prof. UWr, (IFA) uzyskała tytuł profesora nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo na mocy postanowienia Prezydenta RP z dnia 14 stycznia 2025 r. Prof. Budziak jest autorką m.in. opublikowanej w wydawnictwie Routledge monografii pt. *T. S. Eliot's Ariel Poems: Making Sense of the Times*.

Prezydent RP postanowieniem z dnia 3 lutego 2025 r. nadał **dr. hab. Włodzimierzowi Wysoczańskiemu, prof. UW**r, (IFS) tytuł profesora nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo. Prof. Wysoczański jest autorem wielu publikacji naukowych, w tym monografii pt. *Kody językowo-kulturowe w polskiej frazematyce gwarowej*, która ukazała się w 2023 r. nakładem Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego.

Prof. dr hab. Włodzimierz Wysoczański

Postanowieniem z 18 lutego 2025 r. Prezydent RP nadał **dr. hab. Siegfriedowi Huigenowi, prof. UW**r, (KFN) tytuł profesora nauk humanistycznych w dyscyplinie literaturoznawstwo. Prof. Huigen jest autorem licznych publikacji naukowych, w tym monografii *Shaping a Dutch East Indies: François Valentyn's VOC Empire*, opublikowanej w 2023 r. przez wydawnictwo Brill.

Dr hab. Irena Barbara Kalla, prof. UWr, (KFN) została wybrana przez Senat UW r do Rady Uczelni na kadencję 2025–2028. Rada, obok Rektora i Senatu, jest najważniejszym organem uczelni publicznej.

Dnia 27 czerwca 2024 r. **dr hab. Wojciech Drag, prof. UW**r, (IFA) został wybrany przewodniczącym Stowarzyszenia Nauczycieli Akademickich Filologii Angielskiej (PASE) na kadencję 2024–2027. Do zarządu Stowarzyszenia powołano **dr. Marcina Tereszewskiego** (IFA).

Mgr Wojciech Robert Milczarski (IFA) został powołany do Zarządu Krajowej Reprezentacji Doktorantów. Został on również wybrany przewodniczącym Samorządu Doktorantów Uniwersytetu Wrocławskiego.

Granty

Narodowe Centrum Nauki

W ciągu ostatniego roku sześcioro pracowników Wydziału otrzymało granty NCN:

- **Wyrażenia kolektywne i syngulatywne w językach świata**
Kierownik projektu: **dr Marcin Wągiel** (IDN „Slavicus”); Konkurs: OPUS;
Okres realizacji: 4.11.2024-3.11.2027; Dyscyplina: językoznawstwo; Kwota: 1 620 892 zł.
- **Bloomsburczycy w Warszawie. Modernistyczne sieci wydawnicze i Grupa Bloomsbury w międzywojennej Polsce**
Kierownik projektu: **dr Paulina Pająk** (IFA); Konkurs: SONATA;
Okres realizacji: 1.10.2024-30.09.2027; Dyscyplina: literaturoznawstwo; Kwota: 712 967 zł.
- **Mentalność w epoce przemian: historiografia hellenistyczna i jej odbiorcy**
Kierownik projektu: **dr Marcin Kurpios** (ISKŚiO); Konkurs: SONATA;
Okres realizacji: 1.10.2024-30.09.2027; Dyscyplina: literaturoznawstwo; Kwota: 264 134 zł.
- **Współczesny „Goj”. Nieżydowski inny w literaturze nowohebrajskiej**
Kierownik projektu: **dr Jagoda Budzik** (KJ); Konkurs: SONATA;
Dyscyplina: literaturoznawstwo; Kwota: 895 581 zł.
- **Obrazy „psychopatów” w twórczości Fiodora Dostojewskiego**
Kierownik projektu: **dr Marcin Borowski** (IFS); Konkurs: MINIATURA;
Okres realizacji: 24.07.2024-24.07.2025; Dyscyplina: literaturoznawstwo; Kwota: 6 325 zł.
- **Wpływ wymowy cudzoziemskiej na przetwarzanie błędów w idiomach: badanie psycholingwistyczne.**
Kierownik projektu: **dr Hanna Kędzierska** (IFA); Konkurs: MINIATURA;
Okres realizacji: 11.10.2024-11.10.2025; Dyscyplina: językoznawstwo. Kwota: 11 220 zł.

Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej

W ramach wspólnego projektu badawczego NAWA między Rzeczpospolitą Polską a Francją 23 maja w Instytucie Filologii Romańskiej odbyło się międzynarodowe seminarium naukowe zatytułowane „Échos d’André Gide. Éditions, traductions et réception. II. De la France vers l’Italie et la Pologne”. Wydarzenie uzyskało patronat Fondation Catherine Gide, którą podczas seminarium reprezentowała dr Paola Codazzi. Koordynatorką projektu po stronie Uniwersytetu Wrocławskiego jest **dr Joanna Jakubowska**.

Granty wewnętrzne IDUB

Aż sześćcioro pracowniczek i pracowników Wydziału Neofilologii otrzymało granty wewnętrzne w ramach V edycji konkursu finansowanego ze środków programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza. Oto zakwalifikowane do finansowania projekty:

- **dr Alicja Betka**, „Historia nawrócenia jakszy Sucilomy jako przykład asymilowania przed buddyzm wcześniejszych kultów”
- **dr Ewa Dynarowicz**, „Holenderscy pisarze post-wielokulturowi jako neo-kosmopolityczni mediatorzy?”
- **dr hab. Monika Grabowska, prof. UW**, „Kariery zawodowe absolwentów studiów językowych w Polsce”
- **dr Agata Słowik-Krogulec**, „Badanie indywidualnego i wspólnego dobrostanu starszych dorosłych uczniów j. angielskiego i ich nauczycieli”
- **dr hab. Mateusz Świątlicki, prof. UW**, „Polska i Polacy w północno-amerykańskiej prozie historycznej dla dzieci i młodzieży: 1989–2025”
- **dr hab. Karol Zieliński, prof. UW**, „Dyskurs homerycki jako przejaw egalitaryzmu kultury oralnej”

Inne

We wrześniu 2024 r. międzynarodowy zespół badaczy z Uniwersytetu w Grazu, Uniwersytetu Lipskiego, Uniwersytetu w Granadzie, Uniwersytetu Padewskiego oraz Uniwersytetu Wrocławskiego uzyskał finansowanie z ARQUS Innovation Fund 2024 (kategoria: Ad Hoc Bottom-up Initiatives). Uniwersytet Wrocławski reprezentowały **dr hab. Justyna Deszcz-Tryhubczak, prof. UW**, (IFA) i **dr hab. Irena Barbara Kalla, prof. UW** (KFN). Projekt „EDU-CLIMA: Cross-disciplinary EDUcation for CLIMateAction” obejmuje serię webinarów poświęconych edukacji proklimatycznej. Koordynatorem działań jest Uniwersytet w Grazu. Kwota dofinansowania wynosi 10 000 euro.

Zespół konsorcjum, w którym Uniwersytet Wrocławski reprezentują **dr hab. Justyna Deszcz-Tryhubczak, prof. UW**, **dr hab. Irena Barbara Kalla, prof. UW**, i dr Katarzyna Liszka, uzyskał w grudniu 2024 r. grant Komisji Europejskiej na projekt „Collective Remembrance: Engaging Youth Through Curatorial Practices”. Koordynatorką działań jest prof. Macarena García-González z Uniwersytetu Pompeu Fabry. W projekcie uczestniczą History Museum Bosnia and Hercegovina, Holocaust Fund of the Jews from Macedonia, Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, Consorci del Museu d’Art Contemporani de Barcelona oraz Armenian Genocide Museum-Institute Foundation. Całkowita kwota grantu wynosi 372 505 euro, z czego 39 200 euro przypadło Uniwersytetowi Wrocławskiemu.

Dr hab. Mateusz Świątlicki, prof. UW, uzyskał grant Doskonała nauka na organizację międzynarodowej konferencji „W oczach Zachodu. Europa Środkowa i Wschodnia w literaturze, kulturze i historii Ameryki Północnej”. Okres realizacji grantu to 1.12.2024–31.05.2025, a kwota finansowania – 61 908,00 zł.

Prof. Herbert Van Uffelen (Uniwersytet Wiedeński) i **dr Małgorzata Dowlaszewicz** (KFN) uzyskali dofinansowanie Unii Językowej (Taalunie) w wysokości 200 000 euro na rozwój projektu dotyczącego literatury niderlandzkiej w przekładzie. Środki zostaną przeznaczone na wzmocnienie struktury bazy danych DLBT, stronę internetową DLIT, zakotwiczenie instytucjonalne oraz współpracę z partnerami w Holandii i Belgii. Projekt będzie realizowany w latach 2025–2029.

Mgr Wojciech Robert Milczarski otrzymał jeden z minigrantów IDUB dla doktorantów w wysokości 11 000 zł na badania do doktoratu (kwiecień 2025). Otrzymał on również grant wyjazdowy IDUB na udział w szkole zimowej w Indiach w wysokości 7981 złotych oraz grant na konferencję w Manchesterze w wysokości 5015 złotych.

Stypendia i staże naukowe

Dr Jagoda Budzik (KJ) otrzymała trzyletnie Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców.

Od czerwca 2025 r. do maja 2026 r. **dr Zuzanna Czerwonka-Wajda** (KFN) będzie miała status „visiting researcher” na Uniwersytecie w Utrechcie. W tym czasie planuje ona badania nad wielojęzycznością receptywną we współpracy z pracownikami Institute for Language Sciences: prof. Janem ten Thije, dr Sofją Volkovą i dr Rianne van Lieburg. Będzie również realizowała projekt dotyczący percepcji niderlandzkich samogłosek przez osoby polskojęzyczne pod opieką naukową prof. Hugo Quené.

Dr hab. Irena Barbara Kalla, prof. UW (KFN) uzyskała w listopadzie 2024 r. grant ze Stiftung Internationale Jugendbibliothek na odbycie stażu badawczego w Internationale Jugendbibliothek, Schloss Blumenberg w Monachium. Podczas trzymiesięcznego stażu prof. Kalla zrealizuje projekt „21st-century Dutch and Flemish Children’s Literature about the Holocaust in Comparative Perspective”.

Dr Agnieszka Kołodziej (IFS) w ramach Wyszehradzkiego Programu Stypendialnego odbyła w dniach 24.11–18.12.2024 staż naukowy w Instytucie Językoznawstwa Ľudovíta Štúra Słowackiej Akademii Nauk. Jej projekt badawczy nosił tytuł „Motywacyjność i struktura antroponimów słowackich”. W ramach tego samego programu dr Kołodziej odbędzie w dniach 1.07–30.08 staż naukowy w Instytucie Językoznawstwa Ľudovíta Štúra Słowackiej Akademii Nauk, podczas którego zrealizuje projekt pt. „Nazewnictwo bratysławskich lokali gastronomicznych. Perspektywa językowo-wizualna”.

Dr Magdalena Matkowska-Jerzyk (IFS) uzyskała stypendium im. Josefa Dobrovskiego, w ramach którego jesienią przeprowadzi badania naukowe w Instytucie Języka Czeskiego Czeskiej Akademii Nauk w Pradze. Projekt badawczy będzie poświęcony analizie języka oraz struktury kampanii reklamowych zakładów Tomáša Bati, ze szczególnym uwzględnieniem ich zróżnicowania względem grup docelowych.

Dr Wojciech Tworek (KJ) został stypendystą YIVO Institute for Jewish Research w Nowym Jorku (The Ruth and Joseph Kremen Memorial Fellowship).

Dr Kamila Woźniak (IFS) w ramach programu Zawacka NAWA odbyła w dniach 1-28 lutego 2025 r. staż naukowy na Akademii Sztuk Pięknych, Architektury i Wzornictwa w Pradze (UM-PRUM), którego celem było przeprowadzenie pogłębionych badań nad felietonami Zdeňka Rykra, publikowanymi w czeskiej prasie międzywojennej, ze szczególnym uwzględnieniem ich związków z przestrzenią miejską oraz ujęć geopoetycznych.

W okresie od marca do maja 2025 r. **mgr Ewa Orłowska**, doktorantka ISKŚiO, zrealizowała dwa prestiżowe stypendia naukowe: Fundacji Lanckorońskich oraz szwajcarskiej Fondation Hardt. W ramach tego pierwszego odbyła miesięczny pobyt badawczy w Rzymie, korzystając z zasobów takich instytucji jak American Academy, École française de Rome oraz Deutsches Archäologisches Institut. Dzięki stypendium Fondation Hardt kontynuowała pracę badawczą w siedzibie fundacji pod Genewą. Tematem jej badań były relacje między tekstem a obrazem w epigramatyce hellenistycznej na przykładzie twórczości Leonidasa z Tarentu oraz jej powiązania ze sztuką epoki.

W marcu 2025 r. **mgr Karolina Szula**, doktorantka ISKŚiO, przebywała na badaniach naukowych w Bibliotece Brytyjskiej oraz Wellcome Library w Londynie, realizując stypendium Fundacji z Brzezia Lanckorońskich. Jej projekt badawczy pt. „Życie XIV-wiecznego lekarza Tomasza z Wrocławia: powiązania lekarza z Anglią” koncentrował się na analizie rękopisów medycznych i historycznych źródeł dotyczących życia i działalności średniowiecznego uczonego.

Varia

Dnia 19 czerwca 2024 r. odbyło się w IFA uroczyste pożegnanie **prof. dr hab. Anny Michońskiej-Stadnik**, która po 44 latach przepracowanych na Uniwersytecie Wrocławskim przeszła na emeryturę. Prof. Michońska-Stadnik była Dyrektorką IFA w latach 1997–2002. Od jego powołania pełniła też funkcję Kierowniczką Zakładu Glottodydaktyki. Jest autorką 90 publikacji naukowych, wypromowała niemal 400 prac magisterskich.

Prof. dr hab. Anna Michońska-Stadnik

Dnia 11 marca 2025 r. jubileusz 90-lecia obchodziła **prof. dr hab. Larysa Pisarek**. Pani Profesor przez wiele lat związana była z Instytutem Filologii Słowiańskiej. Jako językoznawczyni, slawistka, rusycystka i białorutenistka przez dekady kształciła kolejne pokolenia studentów i współtworzyła życie naukowe instytutu. Kierowała Zakładem Języków Słowiańskich, następnie Zakładem Języka Rosyjskiego, a jej dorobek naukowy i dydaktyczny pozostawił trwały ślad. Pracownicy Instytutu z szacunkiem pochyłają się nad wszystkim, co w nauce i życiu uniwersyteckim osiągnęła profesor Pisarek oraz wyrażają wdzięczność, że nieustannie służy im ona swoim autorytetem i dobrą radą.

prof. dr hab. Larysa Pisarek

Dnia 7 marca w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN została otwarta wystawa „1945. Nie koniec, nie początek”, której autorami koncepcji historycznej i współtwórcami są Anna Bikont i **dr Kamil Kijek** (KJ). Wystawa jest zapisem pierwszych pięciu lat po Zagładzie i pierwszych pięciu lat polskiego powojnia z perspektywy żydowskiej. Jest wielogłosem, przedstawia spór polskich Żydów w latach 1945–1950 o przyszłość, o to, gdzie i jak należy starać się odbudować swoje życie. Jest też wynikiem dyskusji jej autorów, a także jej kuratorek i międzynarodowego grona naukowców, co do tego jak należy rozumieć historię polskich Żydów w pierwszych pięciu latach po Zagładzie.

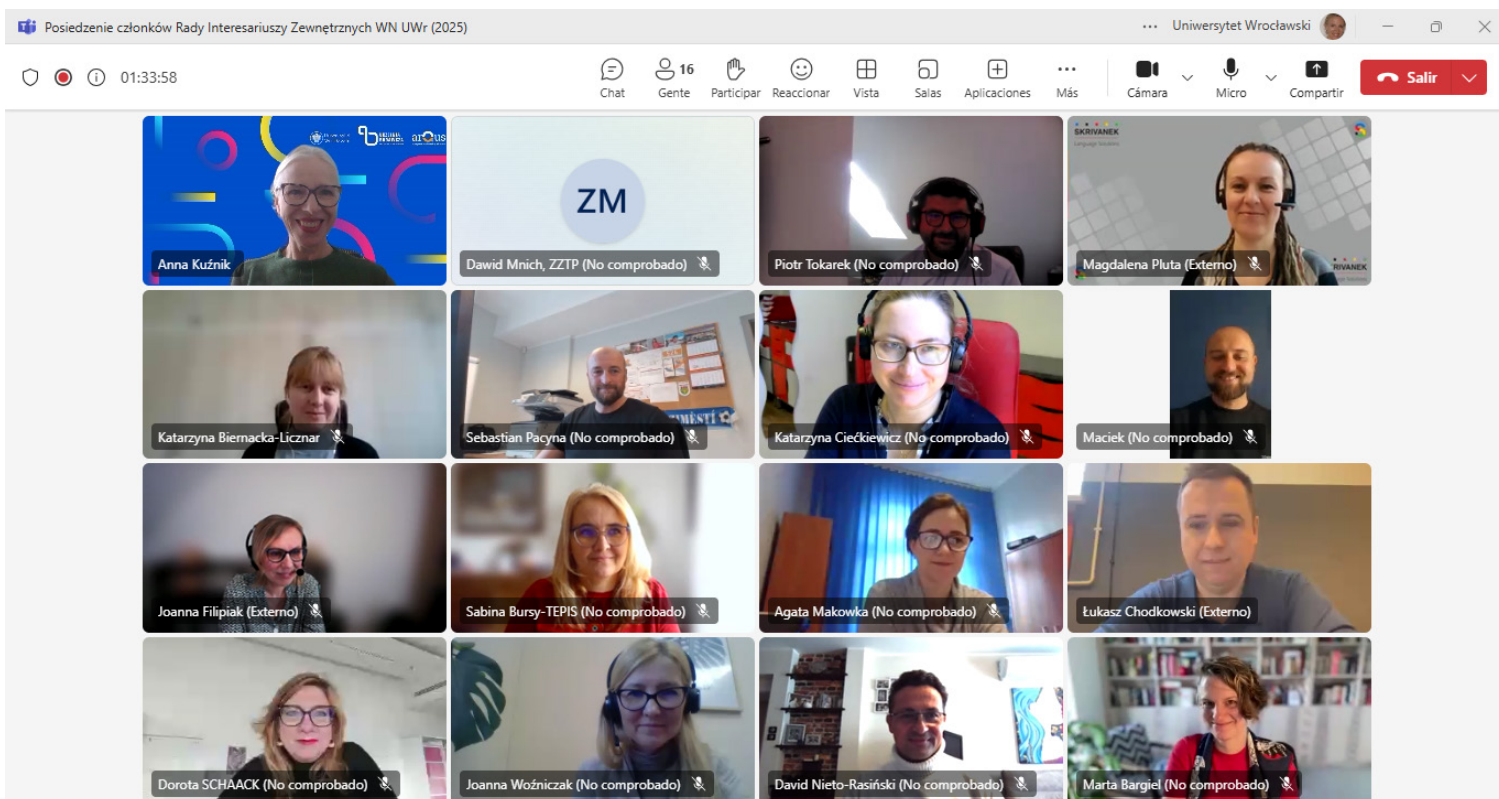
Wystawa, bazując na różnorodnych, wizualnych, fotograficznych, filmowych i dokumentalnych źródłach, we wszystkich językach którymi po wojnie posługiwali się polscy Żydzi (polskim, jidysz, hebrajskim, angielskim, rosyjskim) mierzy się ze wszystkimi najtrudniejszymi tematami wczesno powojennej ich historii, antysemityzmem, przemocą antyżydowską, komunizmem i stosunkiem Żydów nie komunistów do instalowanego w Polsce systemu władzy, pokazuje zarówno strategie i drogi wyjazdu z Polski, jak i trwania w niej, zarówno przez ukrywanie własnej tożsamości jak i próby odbudowy kultury żydowskiej. Wystawa opowiada też o nowych centrach życia żydowskiego

w powojennej Polsce, o Łodzi i tzw. Ziemiach Odzyskanych, o dawnych sztetlach, o Warszawie jako miejscu upamiętnienia zniszczonej cywilizacji żydowskiej, a także, o związkach polskich Żydów ze światem żydowskim, które uparcie podtrzymywane były mimo zaostrej się Żimnej Wojny. Mówi o syjonistach, ortodoksach, komunistach, Żydach asymilujących się czy też ukrywających swoją tożsamość.

Czasopismo „Academic Journal of Modern Philology”, pod redakcją **prof. dr. hab. Piotra P. Chruszczewskiego**, zostało przyjęte do prestiżowej bazy Scopus.

W roku akademickim 2025–2026 Wydział Neofilologii uchwalił Regulamin Rady Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Neofilologii (RIZ WN), sporządził listę kandydatów na członków Rady, zatwierdził jej skład oraz zorganizował i przeprowadził pierwsze posiedzenie w formie zdalnej w dniu 17.03.2025. W bieżącym roku akademickim RIZ WN liczy 18 członków i są nimi następujące podmioty (w kolejności alfabetycznej): „Astra” Joanna Filipiak i Paweł Filipiak, Arverso, Berbeka Translation Services, Biuro Tłumaczeń Translatium Joanna Woźniczka, Cour de justice de l'Union Européenne-Unité de traduction de langue polonaise, Doradca Podatkowy dr Barbara Głód, El Universo, Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego we Wrocławiu, Liceum Ogólnokształcące nr VIII im. Bolesława Krzywoustego, Niderlandzko-Polska Izba Gospodarcza, Österreich Institut Polska-Oddział we Wrocławiu, Pakuj Plecak, Piotr Tokarek Translations, Polskie Towarzystwo Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS, Rainbow Tours-Akademia Rainbow, Regionalny Punkt Kontaktowy Programu Interreg Czechy-Polska w Wałbrzychu (Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego), Skrivanek oraz Związek Zawodowy Tłumaczy Przysięgłych w Polsce. Cieszymy się bardzo z tej różnorodności i reprezentatywności otoczenia społeczno-gospodarczego. Wszystkim członkom Rady władze dziekańskie wystawiły i przekazały zaświadczenia o przynależności do tego ciała akademickiego. Zebrano także propozycje współpracy na nadchodzący rok akademicki. Osobą odpowiedzialną za współpracę z RIZ WN jest **dr Anna Kuźnik**, pełnomocnik dziekana ds. współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Informację o działalności Rady można znaleźć na [stronie internetowej Wydziału Neofilologii](#).

W pierwszych tygodniach funkcjonowania Wydziału Neofilologii **dr hab. Katarzyna Biernacka-Licznar, prof. UW**, prodziekanka ds. innowacji, rozwoju i współpracy międzynarodowej, oraz **dr Anna Kuźnik**, pełnomocnik dziekana ds. kontaktów z interesariuszami zewnętrznymi, zebrały aktualne umowy o współpracy pomiędzy Wydziałem Neofilologii i interesariuszami zewnętrznymi pochodzącymi ze środowiska społeczno-gospodarczego Wydziału. Wynikiem tych prac było opracowanie wykazu istniejących umów wraz z ich zwięzłymi opisami i opublikowanie tych informacji na podstronie „Umowy o współpracy” dostępnej w zakładce „Współpraca” na stronie naszego Wydziału.

Zgodnie z tym wykazem Wydział posiada obecnie sześć aktywnych umów z następującymi podmiotami: Gmina Stronie Śląskie, Wytwórnia Filmów Fabularnych we Wrocławiu, wydawcy encyklopedii przekładoznawczej *Enciclopedia de Traducción e Interpretación*, XIII LO im. Aleksandra Fredry, wrocławskie Liceum Ogólnokształcące Sióstr Urszulanek, IX LO im. Juliusza Słowackiego we Wrocławiu (w tym przypadku dwie wcześniejsze i bardziej szczegółowe umowy zostały zastąpione w dniu 14 kwietnia 2025 r. jedną szerszą umową).

Wykaz ten nie obejmuje umów z jednostkami wewnętrznymi uczelni, z innymi uczelniami, umów o praktyki oraz umów stricte wydawniczych. Celem wykazu jest usystematyzowanie działań prowadzonych z interesariuszami zewnętrznymi, zaprezentowanie dorobku Wydziału Neofilologii w tym zakresie oraz zainspirowanie pracowników Wydziału do prac nad kolejnymi umowami tego rodzaju.

Pamięć

prof. dr hab. Krystyna Galon-Kurkowa

Dnia 2 lipca 2024 r. zmarła prof. dr hab. Krystyna Galon-Kurkowa, wybitny naukowiec, historyk literatury rosyjskiej, zasłużona nauczycielka i popularyzatorka nauki. Profesor była związana z Uniwersytetem Wrocławskim od roku 1962, kiedy to rozpoczęła studia rusycystyczne. W 1967 r. obroniła pracę magisterską zatytułowaną *Dostojewski a literatura angielska*, a następnie została zatrudniona na stanowisku asystenta. Pracę doktorską pt. *Romantyzm rosyjski w polskich koncepcjach historycznoliterackich do roku 1939* obroniła w 1975 r., a w 1984 otrzymała tytuł doktora habilitowanego na podstawie rozprawy *Nad prozą Michała Lermontowa*. W 1997 r.

otrzymała tytuł naukowy profesora. Zainteresowania badawcze profesor Galon-Kurkowej koncentrowały się głównie na polsko-rosyjskich kontaktach literackich i kulturalnych w pierwszej połowie XIX wieku oraz na romantyzmie rosyjskim. Profesor przez ponad czterdzieści lat prowadziła w Instytucie Filologii Słowiańskiej wykłady i ćwiczenia z literatury rosyjskiej, wykłady z literatury powszechnej, seminaria oraz ćwiczenia z praktycznej nauki języka rosyjskiego. Wypromowała czterech doktorów nauk humanistycznych oraz około dwustu magistrów. Pani Profesor mogła się również poszczycić znaczącymi osiągnięciami w zakresie pracy organizacyjnej. W latach 1978–1987 pełniła funkcję zastępcy dyrektora IFS, a następnie jego dyrektora (1987–1993) oraz kierownika Zakładu Literatury i Kultury Rosyjskiej (1994–2001). Dzięki jej staraniom oferta dydaktyczna instytutu poszerzyła się o nowe specjalizacje. Za dokonania naukowe, dydaktyczne i organizacyjne prof. Galon-Kurkowa odznaczona została Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej oraz Złotym Medalem za Długoletnią Służbę.

dr hab. Agata Kowalska-Szubert, prof. UWrocław

Dnia 7 czerwca 2025 r. pożegnaliśmy podczas uroczystości pogrzebowych na Cmentarzu Osobowickim dr hab. Agatę Kowalską-Szubert, profesorkę UWrocław, naszą koleżankę i znakomitą niderlandystkę, osobę głęboko oddaną pracy akademickiej i studentom. Poniżej wspominamy jej osobę i drogę naukową, już na trwałe zapisane w historii naszego niderlandystycznego środowiska. Odeszła nieoczekiwanie 27 maja.

Agata Kowalska-Szubert (1968–2025) rozpoczęła studia na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Wrocławskiego w 1986 r., wybierając filologię germańską, a następnie specjalność niderlandystyczną.

W 1991 r. obroniła pracę maderską przygotowaną pod kierunkiem prof. Stanisława Prędoty i ukończyła studia z wyróżnieniem. W tym samym roku rozpoczęła pracę jako asystentka w Katedrze Języka, Literatury i Kultury Niderlandzkiej im. Erazma z Rotterdamu. Przedmiotem jej naukowych dociekań była frazeologia. W 1996 r. obroniła pracę doktorską *De kool en de geit. Nederlandse vaste verbindingen met een dier- of plantelement*. Jej promotorem był Piet van Sterkenburg, laureat doktoratu honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego. Obrona odbyła się na Uniwersytecie Lejdejskim w Królestwie Niderlandów, a w komisji zasiadali również profesorowie Cor van Bree i Jos Wilmots. Agata przez całe życie utrzymywała z nimi kontakty naukowe i przyjacielskie: między innymi przygotowała w 2023 r., wraz z profesorem Wilkenem Engelbrechtem, jubileuszowy tom „Roczników Humanistycznych” dla Josa Wilmotsa z okazji jego 90. urodzin.

W latach 1999–2005 była zastępczynią kierownika Katedry Filologii Niderlandzkiej. Koordynowała wyjazdy studentów na kursy językowe i zagraniczne studia w ramach programów wymiany. Agata była niestrudzoną organizatorką różnego rodzaju wydarzeń adresowanych do studentów niderlandystyki z Polski i Europy Środkowej. Trudno wyliczyć wszystkie inicjatywy, projekty i pomysły, w które się angażowała. Z myślą o studentach zainicjowała niderlandzkie Dyktando: początkowo katedralną zabawę językową, która z czasem przerodziła się w ogólnopolskie, a następnie międzynarodowe wydarzenie. Teksty dyktand pisała najczęściej sama, z humorem, wyczuciem i dbałością o każdy językowy niuans.

Agata współtworzyła i koordynowała liczne międzynarodowe projekty dydaktyczne, do najważniejszych należały: Business & Language. Language & Business. Business communication in Polish and Dutch – Biznes w języku – język w biznesie. Komunikacja biznesowa po polsku i niderlandzku, czy projekt dydaktyczny Erasmus Plus Professional Accessible Community Interpreting: A Gateway to Migrant Integration (2018–2021). Wyjątkowym projektem był także Erasmus Plus 2022 i 2024: BIP „Ondertitelen”, który dwukrotnie dał grupie kilkudziesięciu studentów z Europy Środkowej unikalną możliwość tłumaczenia napisów do filmów niderlandzkojęzycznych, prezentowanych później podczas specjalnych projekcji w Kinie Nowe Horyzonty.

Agata potrafiła łączyć pasję do języka i dydaktyki z działalnością organizacyjną. Była członkinią Międzynarodowego Związku Germanistów (IVG), a także udzielała się w założonym w 1995 r. Stowarzyszeniu Niderlandystów Europy Środkowej Comenius, pełniąc w nim od 1997 r. różne funkcje

w zarządzie, a w 2021 r. została przewodniczącą Comeniusa. Reprezentowała niderlandystów Europy Środkowej także w zarządzie Międzynarodowego Stowarzyszenia dla Niderlandystyki (Internationale Vereniging voor Neerlandistiek) z siedzibą w Hadze, pełniąc w nim funkcję wiceprzewodniczącej. W 2023 r. została członkinią z wyboru najstarszego na świecie towarzystwa filologicznego Maatschappij der Nederlandse Letterkunde w Lejdzie. Jako członkini Ogólnopolskiego Porozumienia Niderlandystów (OPoN) miała od 2016 r. realny wpływ na wzmacnianie wspólnoty polskich środowisk niderlandystycznych. Od 2020 r. współkierowała z nami Katedrą Filologii Niderlandzkiej jako zastępczyni kierowniczką KFN ds. dydaktycznych i studenckich.

Jej życie zawodowe nie było wolne od zawirowań i przeciwności. Dzięki swoim zdolnościom, silnemu poczuciu własnej wartości oraz przekonaniu o słuszności obranej drogi potrafiła jednak pokonywać trudności i konsekwentnie realizować swoje cele. Jej habilitację, uzyskaną w 2016 r. na Uniwersytecie Palackiego w Ołomuńcu na podstawie rozprawy *Dutch Loanwords in Contemporary Polish*, prowadzili tak wybitni profesorowie, jak Piet van Sterkenburg, Wilken Engelbrecht i Kris Van Heuckelom. Z uniwersytetem tym stale współpracowała, między innymi jako członkini rady naukowej studiów doktoranckich. W 2023 r. awansowała na stanowisko profesora Uniwersytetu Wrocławskiego. Była autorką ponad 60 publikacji, a także recenzentką i członkinią komisji w przewodach habilitacyjnych i doktorskich.

Straciliśmy profesorkę niderlandystyki, językoznawczynię, świetną organizatorkę docenianą przez międzynarodowe gremia niderlandystyczne, dobrą koleżankę, wykładowczynię lubianą przez studentów, z którymi potrafiła złapać świetny kontakt. Na jej seminariach dyplomowych zawsze był komplet. Studentów wspierała nie tylko merytorycznie, ale też po ludzku, doceniała każdy wysiłek, motywowała. Dwie prace magisterskie napisane pod jej kierunkiem zdobyły w 2024 r. międzynarodowe nagrody. Od jednej ze swoich grup seminaryjnych Agata dostała kubek z napisem „Najlepsza Promotorka”. Bo Agata była najlepsza. Agata była dobrym człowiekiem.

Wspomnienie autorstwa Ireny Barbary Kalli i Bożeny Czarneckiej

prof. Ada Rapoport-Albert

18 czerwca minęła piąta rocznica śmierci prof. Ady Rapoport-Albert (University College London), wybitnej badaczki chasydyzmu, sabataizmu, kobiecej religijności i wielu innych zagadnień historii Żydów wschodnioeuropejskich, przyjaciółki Katedry Judaistyki im. Tadeusza Taubego. Jej księgozbiór, systematycznie opracowywany, służy studentom, doktorantom oraz badaczom z kraju i zagranicy.

